Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (deviata rozšírená komora)

z 20. marca 2024*

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia vzhľadom na situáciu v Bielorusku a zapojenie Bieloruska do agresie Ruska voči Ukrajine – Zmrazenie finančných prostriedkov – Zoznamy osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa uplatňuje zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov – Zápis názvu žalobcu do zoznamov a jeho ponechanie na nich – Podpora Lukašenkovho režimu – Finančná podpora – Podnik patriaci štátu – Represie voči občianskej spoločnosti – Nesprávne posúdenie“

Vo veci T-115/22,

Belshina AAT, so sídlom v Bobruisku (Bielorusko), v zastúpení: N. Tuominen a L. Engelen, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: A. Boggio-Tomasaz a A. Antoniadis, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora),

v zložení: predseda komory S. Papasavvas, sudcovia L. Truchot, H. Kanninen (spravodajca), R. Frendo a T. Perišin,

tajomník: I. Kurme, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po pojednávaní z 21. júna 2023,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok [1]

1 Svojou žalobou podľa článku 263 ZFEÚ žalobkyňa, Belshina AAT, navrhuje zrušenie po prvé vykonávacieho rozhodnutia Rady (SZBP) 2021/2125 z 2. decembra 2021, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2012/642/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Bielorusku (Ú. v. EÚ L 430 I, 2021, s. 16), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) 2021/2124 z 2. decembra 2021, ktorým sa vykonáva článok 8a ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2006 o reštriktívnych opatreniach voči Bielorusku (Ú. v. EÚ L 430 I, 2021, s. 1) (ďalej len „pôvodné akty“), a po druhé rozhodnutia Rady (SZBP) 2023/421 z 24. februára 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2012/642/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Bielorusku a zapojenie Bieloruska do agresie Ruska voči Ukrajine (Ú. v. EÚ L 61, 2023, s. 41), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) 2023/419 z 24. februára 2023, ktorým sa vykonáva článok 8a nariadenia (ES) č. 765/2006 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Bielorusku a zapojenie Bieloruska do ruskej agresie voči Ukrajine (Ú. v. EÚ L 61, 2023, s. 20) (ďalej len „ponechávajúce akty“), a to v rozsahu, v akom sa tieto akty týkajú žalobkyne.

Okolnosti predchádzajúce sporu a skutkové okolnosti, ktoré nastali po podaní žaloby

2 Žalobkyňa je podnikom vyrábajúcim pneumatiky so sídlom v Bobruisku (Bielorusko).

3 Prejednávaná vec patrí do rámca reštriktívnych opatrení, ktoré Európska únia prijala od roku 2004 vzhľadom na situáciu v Bielorusku v súvislosti s demokraciou, právnym štátom a ľudskými právami.

4 Rada Európskej únie prijala 18. mája 2006 na základe článkov [75 a 215 ZFEÚ] nariadenie (ES) č. 765/2006 o reštriktívnych opatreniach proti prezidentovi Lukašenkovi a niektorým predstaviteľom Bieloruska (Ú. v. EÚ L 134, 2006, s. 1), ktorého názov bol v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) č. 588/2011 z 20. júna 2011 (Ú. v. EÚ L 161, 2011, s. 1) nahradený názvom „nariadenie Rady (ES) č. 765/2006 z 18. mája 2006 o reštriktívnych opatreniach voči Bielorusku“.

5 Dňa 15. októbra 2012 prijala Rada na základe článku 29 ZEÚ rozhodnutie 2012/642/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Bielorusku (Ú. v. EÚ L 285, 2012, s. 1).

6 Podľa článku 4 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 2012/642 a článku 2 ods. 4 a 5 nariadenia č. 765/2006, zmeneného nariadením Rady (EÚ) č. 1014/2012 zo 6. novembra 2012 (Ú. v. EÚ L 307, 2012, s. 1), pričom druhé z uvedených ustanovení odkazuje na prvé z nich, sa zmrazujú všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú vo vlastníctve, držbe alebo pod kontrolou okrem iného osôb, subjektov alebo orgánov zodpovedných za vážne porušenia ľudských práv alebo za represie voči občianskej spoločnosti a demokratickej opozícii, alebo ktorých činnosti iným spôsobom vážne ohrozujú demokraciu alebo právny štát v Bielorusku, ako aj fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré okrem iného podporujú Lukašenkov režim.

7 Rada 2. decembra 2021 prijala pôvodné akty. Z ich odôvodnení 4 vyplýva, že „vzhľadom na závažnosť situácie v Bielorusku by sa do zoznamu fyzických a právnických osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia… malo doplniť 17 osôb a 11 subjektov“.

[1] Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

8 Pôvodnými aktmi bol názov žalobkyne zaradený do riadku 26 tabuľky B zoznamu fyzických a právnických osôb, subjektov a orgánov uvedených v článku 3 ods. 1 a článku 4 ods. 1 rozhodnutia 2012/642 obsiahnutého v prílohe k uvedenému rozhodnutiu a do riadku 26 tabuľky B zoznamu fyzických a právnických osôb, subjektov a orgánov uvedených v článku 2 ods. 1 nariadenia č. 765/2006 obsiahnutého v prílohe I k uvedenému nariadeniu (ďalej spoločne len „sporné zoznamy“).

9 Pokiaľ ide o žalobkyňu, Rada do pôvodných aktov zapísala identifikačné údaje „názov: otvorená akciová spoločnosť Belshina“, „adresa: 4 Minskoe Shosse St., Bobruisk, 213824 Bielorusko“, „dátum registrácie: 10.1.1994“, „registračné číslo: 700016217“ a „webové sídlo: http://www.belshinajsc.by/“, a prijatie reštriktívnych opatrení voči nej zdôvodnila uvedením týchto dôvodov:

„[Žalobkyňa] je jednou z najvýznamnejších štátnych spoločností v Bielorusku a veľký výrobca pneumatík. Z tohto dôvodu je zdrojom príjmov pre Lukašenkov režim. Z príjmov [žalobkyne] má bieloruský štát priamy prospech. [Žalobkyňa] tak podporuje Lukašenkov režim.

Zamestnanci [žalobkyne], ktorí sa zúčastnili na demonštráciách a štrajkoch v súvislosti s bieloruskými prezidentskými voľbami v roku 2020, boli prepustení. [Žalobkyňa] je preto zodpovedná za potláčanie občianskej spoločnosti.“

10 Listom z 3. decembra 2021 Rada informovala žalobkyňu, že jej názov bol zapísaný do sporných zoznamov.

11 Listom z 30. decembra 2021 žalobkyňa požiadala Radu o prístup k informáciám a dôkazom podporujúcim zápis jej názvu do sporných zoznamov, ako aj o preskúmanie tohto zápisu.

12 Listom zo 14. januára 2022 Rada zaslala žalobkyni dokumenty obsahujúce dôkazy použité na rozhodnutie o zápise jej názvu do sporných zoznamov a vyhlásila, že ju neskôr bude informovať o výsledku žiadosti o preskúmanie.

13 Dňa 24. februára 2022 Rada prijala rozhodnutie (SZBP) 2022/307, ktorým sa mení rozhodnutie 2012/642 (Ú. v. EÚ L 46, 2022, s. 97), a vykonávacie nariadenie (EÚ) 2022/300, ktorým sa vykonáva článok 8a nariadenia č. 765/2006 (Ú. v. EÚ L 46, 2022, s. 3) (ďalej len „akty z 24. februára 2022“), ktorými ponechala názov žalobkyne na sporných zoznamoch z dôvodov, ktoré sú v podstate totožné s dôvodmi uvedenými v pôvodných aktoch.

14 Listom z 21. decembra 2022 Rada oznámila žalobkyni svoj zámer predĺžiť reštriktívne opatrenia voči nej, pričom sa opierala o dokument pripojený k uvedenému listu.

15 Listom z 20. januára 2023 žalobkyňa odpovedala, že dokument doručený Radou neodôvodňuje ponechanie zápisu jej názvu v sporných zoznamoch.

16 Dňa 24. februára 2023 Rada prijala ponechávajúce akty, ktorými ponechala názov žalobkyne na sporných zoznamoch z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v aktoch z 24. februára 2022.

17 Listom z 27. februára 2023 Rada uviedla, že pripomienky uvedené v liste z 20. januára 2023 nespochybňujú jej posúdenie, podľa ktorého treba ponechať názov žalobkyne v sporných zoznamoch.

Návrhy účastníkov konania

18 V nadväznosti na úpravu žaloby na základe článku 86 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zrušil pôvodné a ponechávajúce akty v rozsahu, v akom sa jej týkajú,

– uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania,

– zamietol subsidiárny návrh Rady na nariadenie zachovania účinkov vykonávacieho rozhodnutia 2021/2125 v rozsahu, v akom sa jej týka, až do nadobudnutia účinnosti čiastočného zrušenia vykonávacieho nariadenia 2021/2124.

19 Rada navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania,

– subsidiárne v prípade, že by Všeobecný súd zrušil reštriktívne opatrenia prijaté voči žalobkyni, nariadil, aby boli účinky vykonávacieho rozhodnutia 2021/2125 zachované v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne, až do nadobudnutia účinnosti čiastočného zrušenia vykonávacieho nariadenia 2021/2124.

Právny stav

[*omissis*]

O návrhu na čiastočné zrušenie ponechávajúcich aktov

84 Návrhom na úpravu žaloby žalobkyňa navrhuje zrušenie ponechávajúcich aktov v rozsahu, v akom sa jej týkajú.

85 Rada vo svojich pripomienkach k návrhu na úpravu žaloby tvrdí, že návrh na čiastočné zrušenie ponechávajúcich aktov je prípustný a treba ho zamietnuť ako nedôvodný.

O prípustnosti úpravy žaloby

86 Keďže skúmanie prípustnosti žaloby malo kogentnú povahu, a preto je v prípade úpravy žaloby potrebné overiť, či sú splnené podmienky stanovené v článku 86 ods. 1 rokovacieho poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. decembra 2018, Hamas/Rada, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, body 139 až 145 a citovanú judikatúru), Všeobecný súd v tejto súvislosti vypočul účastníkov konania na pojednávaní.

87 V odpovedi na otázky Všeobecného súdu tak žalobkyňa, ako aj Rada tvrdili, že skutočnosť, že žalobkyňa v rámci tejto veci neupravila svoje žalobné návrhy tak, aby navrhovala zrušenie aktov z 24. februára 2022 v rozsahu, v akom sa jej tieto akty týkajú, nemohla mať vplyv na prípustnosť úpravy žaloby tak, aby navrhovala aj čiastočné zrušenie ponechávajúcich aktov.

88 Na podporu svojho tvrdenia účastníci konania tvrdia, že závery vyplývajúce z bodov 141 a 142 rozsudku zo 14. decembra 2018, Hamas/Rada (T-400/10 RENV, EU:T:2018:966), a z bodov 90 a 96 rozsudku z 24. novembra 2021, LTTE/Rada (T-160/19, neuverejnený, EU:T:2021:817), nemožno v tejto veci uplatniť. Tvrdia, že veci, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, sa týkali reštriktívnych opatrení prijatých Úniou na základe spoločnej pozície Rady 2001/931/SZBP z 27. decembra 2001 o uplatňovaní špecifických opatrení na boj s terorizmom (Ú. v. ES L 344, 2001, s. 93; Mim. vyd. 18/001, s. 217), v rámci ktorej sa právne akty stanovujúce zoznam osôb a subjektov dotknutých reštriktívnymi opatreniami zrušujú a nahrádzajú novými aktmi pri pravidelnom preskúmaní Radou, zatiaľ čo v rámci reštriktívnych opatrení voči Bielorusku má pravidelné preskúmanie sporných zoznamov podobu právnych aktov, ktorými sa menia obdobie uplatňovania alebo prílohy rozhodnutia 2012/642 a nariadenia č. 765/2006. Rada tiež tvrdila, že považovanie návrhu na zrušenie ponechávajúcich aktov za prípustný bolo v súlade s cieľom hospodárnosti konania.

89 Treba pripomenúť, že článok 86 ods. 1 rokovacieho poriadku stanovuje, že ak je akt, ktorého zrušenie sa navrhuje, nahradený alebo zmenený iným aktom s rovnakým predmetom, žalobca môže pred skončením ústnej časti konania alebo pred rozhodnutím Všeobecného súdu, že vec prejedná bez ústnej časti konania, upraviť žalobu tak, aby prihliadala na túto novú okolnosť.

90 V tejto veci treba po prvé poznamenať, že tak pôvodné akty, ako aj ponechávajúce akty v rozsahu, v akom sa týkajú žalobkyne, majú za cieľ uložiť žalobkyni individuálne reštriktívne opatrenia spočívajúce v zmrazení všetkých jej finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov podľa článku 4 ods. 1 písm. a) a b) rozhodnutia 2012/642 a článku 2 ods. 4 a 5 nariadenia č. 765/2006.

91 Po druhé, ako správne uviedli účastníci konania, v rámci režimu zavádzajúceho reštriktívne opatrenia voči Bielorusku majú individuálne reštriktívne opatrenia formu zápisu mien dotknutých osôb, subjektov alebo orgánov na sporné zoznamy, ktoré sú obsiahnuté v prílohách k rozhodnutiu 2012/642 a k nariadeniu č. 765/2006.

92 V tomto kontexte pôvodné akty zmenili prílohy k rozhodnutiu 2012/642 a k nariadeniu č. 765/2006 s cieľom zapísať okrem iného názov žalobkyne do sporných zoznamov. Pokiaľ ide o ponechávajúce akty, treba konštatovať na jednej strane, že rozhodnutie 2023/421 predĺžilo uplatniteľnosť rozhodnutia 2012/642 do 28. februára 2024, pričom jeho príloha I, zmenená vykonávacím rozhodnutím 2021/2125, uvádza názov žalobkyne, a na druhej strane, že vykonávacie nariadenie 2023/419 zmenilo prílohu I k nariadeniu č. 765/2006, pričom prinajmenšom implicitne zachovalo zápis názvu žalobkyne do uvedenej prílohy. Ponechávajúce akty preto treba chápať tak, že zmenili pôvodné akty v zmysle článku 86 ods. 1 rokovacieho poriadku.

93 Z toho vyplýva, že v súlade s cieľom hospodárnosti konania, ktorý je základom článku 86 rokovacieho poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Rada, T-515/15, neuverejnený, EU:T:2018:545, body 43 a 44), bola žalobkyňa vzhľadom na to, že v žalobe navrhovala zrušenie pôvodných aktov, oprávnená v rámci tohto konania upraviť žalobu tak, aby navrhovala aj zrušenie ponechávajúcich aktov, a to aj napriek tomu, že predtým neupravila žalobu tak, aby navrhovala zrušenie aktov z 24. februára 2022.

94 Treba teda konštatovať, že návrh na úpravu žaloby je prípustný.

[*omissis*]

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. **Vykonávacie rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/2125 z 2. decembra 2021, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2012/642/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Bielorusku, vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) 2021/2124 z 2. decembra 2021, ktorým sa vykonáva článok 8a ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2006 o reštriktívnych opatreniach voči Bielorusku, rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/421 z 24. februára 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2012/642/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Bielorusku a zapojenie Bieloruska do agresie Ruska voči Ukrajine, a vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) 2023/419 z 24. februára 2023, ktorým sa vykonáva článok 8a nariadenia (ES) č. 765/2006 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu v Bielorusku a zapojenie Bieloruska do ruskej agresie voči Ukrajine, sa zrušujú v rozsahu, v akom sa týkajú spoločnosti Belshina AAT.**

2. **Rada Európskej únie je povinná nahradiť trovy konania.**

Papasavvas Truchot Kanninen

Frendo Perišin

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 20. marca 2024.

Podpisy